

کارشناسان و هنرمندان از ظرفیت های محتوایی مشهد در خلق آثار سینمایی می گویند

فیلم‌سازی با رنگ وبوی هویت مشهد

الهام ظریفیان

در چهارمین اردوی تخصصی فیلم کوتاه «از ایده تا تولید، که از شنبه در مشهد آغاز شد، پانزده فیلم‌ساز جوان از شش استان خراسان رضوی، جنوبی و شمالی، گلستان، مازندران و سمنان قرار است تا آخر هفته سه فیلم کوتاه با محوریت مشهد بسازند. کمال تبریزی، همایون اسعدیان و امیرشهاب رضویان سه کارگردان مشهور سینما در این اردو در کنار این فیلم‌سازان خواهند بود تا به‌صورت کارگاهی. آن‌ها را از ایده تا تولید همراهی کنند. پیش‌تر این‌اردها در غرب کشور به‌میزبانی همدان، در شمال به‌میزبانی اردبیل و در جنوب به‌میزبانی بوشهر برگزار شده بود. پس از این و در اسفندماه نیز قرار است پنجمین اردو در مرکز کشور و به‌میزبانی کاشان برگزار شود تا به‌این ترتیب، سی استان کشور (به‌غیر از استان تهران) پوشش داده‌شوند. اینکه، مشهد، چه ظرفیت‌هایی‌برای خلق روایت‌های‌سینمایی دارد و در چه اشکالی می‌توان از این مفهوم در سینما بهره جست، سؤالی است که ما در حاشیه این اردو از مسئولان و پژوهشگران پرسیدیم. گزارش ما را در ادامه دنبال کنید.

● روایت مشهد با نگاه به هویت تاریخی آن بی‌شک دوره‌های تاریخی مختلف‌برفرهنگ امروز مشهد تأثیرات مختلفی گذاشته‌اند. هنگامی که می‌خواهیم درباره مشهد روایت کنیم، اگر هویت تاریخی مشهد را در نظر بگیریم، ممکن است اسیر نگاه‌های صرف توریستی، ژورنالیستی یا آکادمیک شویم. این نکته‌ای است که محمدجواد میری، پژوهشگر مسائل مشهد، برآن تأکید می‌کند. به‌باور او، فیلم‌سازان باید نگاهی بینابینی و کاربردی به‌شکه مسائل مشهد داشته باشند. او می‌گوید: باید بفهمیم پیشینه و هویت تاریخی و حتی موقعیت جغرافیایی هر بوم چقدر بر فرهنگ امروز آن اثر می‌گذارد و شبکه مسائل آن چگونه و از کجا ایجاد شده‌اند. در این صورت می‌توانیم مطمئن شویم که وقتی درباره شهری مانند مشهد حرف می‌زنیم، شناخت جامعی از آن داریم.

میری در توضیحات تکمیلی توصیه می‌کند که مصادیق تاریخی را بررسی کنیم. او می‌گوید: مشهد قبل از اینکه به واسطه مشهدالرضا بودن معتبر شود، جزئی از یک پدیده بزرگ‌تر به‌نام خراسان بزرگ بوده است. بسیاری از ویژگی‌های فرهنگی که اکنون در مشهد وجود دارد، در این سرزمین قابل شناسایی است، مانند گشتی چوخه یا دوتار. کم‌کم در دوره اسلامی مشهد ضریب پیدا کرد. در دوره صفوی پایتخت موعوی بودن مشهد تثبیت شد و مهاجرت‌ها به مشهد افزایش یافت. بنابراین، مشهد شهری است که مبتنی بر مهاجرت ساخته شده و مشهدی اصیل به این معنی که کسی برای قرن‌ها نسل‌اندرنسل مشهدی باشد، خیلی نادر است.

● تصویر ذهنی موجود از مشهد، تصویری کامل نیست

مسعود نبی دوست، روزنامه نگار و فعال فرهنگی، نیز بر این تأکید می‌کند که تصویر بیرونی که از مشهد در ذهن داریم، ممکن است تصویری کامل نباشد. بنابراین ضروری است که فیلم‌سازان شناختشان را از مشهد کامل تر کنند. او توضیح می‌دهد: ما یک تصویر بیرونی از مشهد داریم، همچنان‌که از هرکدام از شهرهای دیگر یک تصویر ذهنی داریم. بخشی از تصویری که در سال‌های گذشته از مشهد

مشهدبرای آیندگان به‌یادگار خواهند ماند. البته اگر هنوز دیر نشده باشد، چون خیلی از این افراد فوت کرده‌اند و سن بسیاری‌شان نیز زیاد است و ممکن است قبل از اینکه روایت‌هایشان را بشنویم، از دنیا بروند. ● بوم مشهد در آثار فیلم‌سازان جوان نمود می‌یابد

در ادامه، مدیرعامل انجمن سینمای جوانان ایران در گفت‌وگو با شهرآرا از شعار انجمن در دوره جدید، یعنی تقویت ژانرهابا تمرکز بر بومی‌گرایی یادمی‌کند و می‌گوید: ازجمله اهداف ما این است که در هر شهری کمک کنیم سینمای بومی آن شهر رشد کند. از این جهت، دغدغه داریم که در چهارمین اردو، بوم مشهد در آثار تولیدی نمود داشته باشد. امیدوارم بچه‌های مشهد به این اعتماد به نفس برسند و بدانند که اگر مشهد و همه آن چیزی را که به‌عنوان اقلیم خراسان شناخته می‌شود، در آثارشان

کمال تبریزی، کارگردان سینما:

هویت محلی، سوژه جذابی برای فیلم‌سازان است

کمال تبریزی، کارگردان سینما، گفت: هویت های محلی «سوژه‌های جذابی برای فیلم‌سازان» هستند که در همه جای ایران در دسترس قرار دارند.

او در حاشیه برگزاری چهارمین اردوی تخصصی فیلم کوتاه «از ایده تا تولید»، به شهرآرا بیان کرد: مشاهیر مشهد و رویدادهای تاریخی آن ظرفیت های خوبی برای خلق سوژه های سینمایی هستند، اما لازم است تحقیقات میدانی و تئوری وسیعی درباره آن ها صورت بگیرد. آنچه تاکنون ارائه شده، یک آشنایی اولیه است و خیلی نمی تواند فیلم سازان را متأثر کند.

کارگردان فیلم های «مارمولک» و «لیلی با من است»، برگزاری اردوی «از ایده تا تولید» را فرصت خیلی خوبی برای فیلم سازان جوان بیان کرد و گفت: این مهم است که برای فیلم سازان جوان دوره های آموزشی عملی برگزار شود تا آن ها را با مشخصات و ویژگی های سینمای حرفه ای آشنا کند. به گونه ای که این فیلم سازان بتوانند در آینده فیلم های خوبی بسازند. از این بابت، این رویداد به خوبی طراحی شده و کار بسیار

محمد جواد استادی

برگزاری جشنواره در تهران، به‌طور طبیعی برای مسئولان و بسیاری از هنرمندان علاقه‌مند به سینما و کشور، فضایی سخت برای کار ایجاد کرده بود. به‌گونه‌ای که می‌توان ادعا کرد برنامه ریزی و برگزاری این دوره از جشنواره با وجود سم پاشی گسترده دستگاه رسانه‌ای معاند، کاری سخت‌تر از دوره‌های گذشته بود. آشکار است که جشنواره‌هایی مثل فیلم‌های فجر استانی به‌طور روشن به جشنواره مرکزی مادر که در پایتخت برگزار می‌شود، وابسته هستند. در نتیجه هر دگرگونی و چالشی در جشنواره اصلی بر جشنواره‌های استانی اثر خواهد گذاشت. جشنواره فیلم فجر مشهد هم قطعاً با این مسئله روبه‌رو بوده است. ولی با مرور آکران‌های جشنواره بیستم مشهد، به‌نظر می‌رسد با مدیریت مسئولان، جشنواره روند طبیعی خودش را طی کرده و نسبت به سال‌های پیش نیز خلی به برگزاری آن وارد نشده است. این مسئله از نقاط قوت جشنواره فجر چهل و یکم و فجر بیستم مشهد است که با همه کارشکنی‌ها به بهترین شکل ممکن و در تراز قابل قبول نسبت به دوره‌های پیشین برگزار شد. مرور جشنواره بیستم فجر مشهد از دیدگاه انتقادی با هدف پیشرفت دوره‌های بعدی برگزاری در مشهد می‌تواند مناسب باشد. به‌طور کلی از دو جنبه می‌توان به جشنواره فجر مشهد نگریست، یکی کیفیت و ویژگی آثار سینمایی به نمایش درآمده و دیگری شیوه و چگونگی برگزاری رویداد. روشن

عکس: عیلا مسکاتی/شورآ

نشان بدهند، به قدرت فیلم‌سازی آن‌ها کمک می‌شود.

مهدی آذرپندار می‌گوید: انجمن سینمای جوانان ایران بزرگ‌ترین مدرسه سینمایی ایران و از مدارس سینمایی بزرگ دیاست. این انجمن در ۵۸ نقطه ایران آموزش سینما می‌دهد. ویژگی منحصر به فرد این انجمن نسبت به آموزشگاه‌های سینمایی این است که آموزش‌های این انجمن خیلی زود به تولید وصل می‌شوند. دانش‌آموختگان انجمن سینمای جوانان معمولاً خیلی زودتر از دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها به فیلم‌سازی می‌رسند. در جشنواره فجر امسال از بین ۲۴ فیلم‌ساز، دوازده نفر از آموزش‌دیدگان انجمن سینمای جوانان ایران بودند.

او درباره اردوی فیلم‌سازی «از ایده تا تولید» توضیح می‌دهد: از خرداد امسال این اردو را شروع کردیم. یکی از برنامه‌های ما در انجمن سینمای جوانان ایران کاهش فاصله

بین آموزش و تولید است و این اردو با همین هدف طراحی شده است تا فاصله کمتر شود و کارگاه‌ها به تولید وصل شوند.

آذرپندار می‌افزاید: در چهارمین دوره، مشهد میزبان فیلم‌سازان جوان از استان‌های خراسان رضوی، جنوبی و شمالی، گلستان، مازندران و سمنان است. فیلم‌سازان در این اردوها زیر نظر استادان حرفه‌ای در سه ژانر مختلف در سه گروه پنج‌نفره آموزش می‌بینند و فیلم می‌سازند. برنامه ما در انجمن، توسعه ژانرها در فیلم کوتاه است.

مدیرعامل انجمن سینمای جوانان ایران ادامه می‌دهد: در نظر داشتیم در ژانرهای انتخابی بتوانیم بهترین فیلم‌سازان را دعوت کنیم. کمال تبریزی در ژانر کمدی، همایون اسعدیان در ژانر ملودرام و امیرشهاب رضویان افرادی شناخته شده هستند که فیلم کوتاه را هم به خوبی می‌شناسند. او می‌گوید: اردوهایی با عنوان ایده تا تولید تاکنون زیاد برگزار شده‌اند، ولی معمولاً به این شکل که در طول یک هفته سه فیلم زیر نظر استادان حرفه‌ای ساخته شود، تجربه‌ای منحصربه‌فرد است.

● تولید ۳ فیلم کوتاه با رنگ وبوی مشهد

مدیر انجمن سینمای جوانان ایران -دفتر مشهد، نیز می‌گوید: بر اساس توافقات صورت گرفته برای برگزاری این اردو، قرار است تولیدات رنگ وبویی از بوم مشهد داشته باشد و سه فیلم با همین فضا تولید شود. اعضای حاضر در اردو، طرح‌ها و ایده‌هایی را در حضور استادان مطرح کردند و در دو روز آینده، قرار است از بین آن‌ها فیلم‌نامه یک طرح تکمیل شود.

سیدوحید حسینی درباره اقدامات انجمن سینمای جوانان ایران -دفتر مشهد، توضیح می‌دهد: همواره تلاش کرده‌ایم انجمن سینمای جوانان ایران -دفتر مشهد همچنان جایگاه ویژه‌اش را در کشور حفظ کند. ما توانسته‌ایم در مشهد دوره‌های فیلم‌سازی و دوره‌های تک‌درس خوبی برگزار کنیم. علاوه بر این، به‌تازگی دوستان شهرداری و مؤسسه فرهنگی شهرآرا به ما کمک کرده‌اند.

پس از چندین سال، نقش این کمک‌ها را در برگزاری اردو و کلاس‌های آموزشی و پاتوق‌ها و جشنواره‌ها حس می‌کنیم و این، اتفاق خوبی است که در این مدت رقم خورده است.

همه دست اندرکاران می‌توان گفت همچنان ضعف در اطلاع‌رسانی و فضا سازی عمومی به‌بانه جشنواره یکی از نقاط آسیب جشنواره در مشهد است. در این دوره انتظار این بود به دلیل جوسازی رسانه‌ای علیه جشنواره، از ظرفیت فضا سازی شهری و برجسته نشان دادن آن استفاده شود که به خوبی شکل نگرفت. نماد سازی جشنواره و توزیع شهری، به تدریج زمینه مردمی شدن هنر را فراهم می‌آورد. در دوره بیستم برخلاف دوره پیشین، حضور رسانه‌های استانی بسیار کم‌رنگ بود، مروری بر صفحات خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها و ویژه‌نامه‌ها نشان می‌دهد که این حضور چندان مطلوب نبوده است. یکی از کارکرد های مهم جشنواره فجر استانی ایجاد گفت‌وگو میان مردم، هنرمندان و هردو این‌هاست که این امر نیازمند رویداد سازی است و همچنان در این باره مشکل اساسی داریم. یکی از الزامات برگزاری جشنواره استانی، توجه به زیست بوم و هماهنگی رویدادها با بافت فرهنگی است.

درواقع در رویداد سازی هیچ تنوع و ابتکاری به خرج نمی‌دهیم. تعداد فیلم‌های نمایش داده شده و درگیر شدن تعداد سینماها در جشنواره دو نکته مهم دیگر است. انتظار این است که با وجود مشکل تأمین مالی آکران همه فیلم‌ها، با همراهی دیگر نهادها زمینه نمایش کامل آثار در مشهد فراهم شود. همچنین، استفاده از همه ظرفیت سالن‌های سینمایی شهر نیز گامی مهم در توسعه فرهنگی خواهد بود.

ایستگاه خبر

تهیه‌کننده سریال «آسوده‌باش»:

شهرام عبدلی در بیمارستان قائم مشهد بستری است

شهرام عبدلی، بازیگر سریال «آسوده‌باش»، اظهار کرد: حدود بیست روز است که فیلم‌برداری سریال «آسوده‌باش» به کارگردانی حسن حج‌گذار با موضوع حضرت رضا^(ع) در مشهد آغاز شده است که ۳۷ بازیگر از جمله شهرام عبدلی، فاطمه‌گودزی، طاهر معصومی و... در آن ایفای نقش می‌کنند. تهیه‌کننده سریال «آسوده‌باش» افزود: شهرام عبدلی دیروز هنگامی که در یکی از هتل‌های طبقه مشغول استراحت بود، دچار عارضه مغزی شد و بلافاصله اورژانس ۱۱۵ او را به بیمارستان قائم مشهد منتقل کرد. وی خاطرنشان کرد: بر اساس گفته‌ها، ایشان پیش از این نیز سابقه بیماری داشته است. با این حال، اکنون پزشکان در حال درمان وی هستند و وضعیت وی رو به بهبود است.

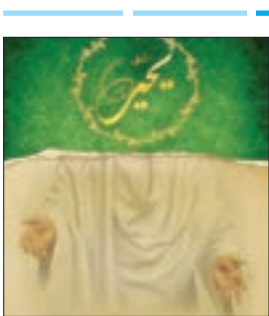
چارسوق هنر

«خط استوا»، فیلم جدید آکران نوری

سیامک انصاری، فرهاد اصلانی و آزاده صدیقی بازیگران این فیلم معرفی شده‌اند.

ساخت سریال تاریخی «حضرت یحیی (ع)»

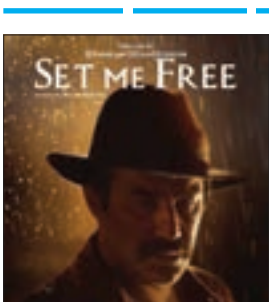
پیش‌تولید سریال تاریخی «حضرت یحیی^(ع)» به‌طور رسمی از عید مبعث آغاز می‌شود. به گزارش ایسنا، تولید سریال تاریخی مذهبی «حضرت یحیی^(ع)» در ۳۶ قسمت با کمک برخی نزدیکان فرج... سلحشور در دست اقدام است. مقدمات ساخت این سریال از جمله انتخاب و طراحی دکور، لباس، جلوه‌های ویژه و... از مدت‌ها پیش آغاز شده است و پیش‌تولید این سریال قرآنی هم‌زمان با سالروز بعثت نبی مکرم اسلام^(ص) به‌طور رسمی آغاز خواهد شد. روابط عمومی مؤسسه سینمایی «نگار فیلم تبیان» اعلام کرده است: «همه بودجه این سریال با استفاده از جایگاه و ظرفیت‌های داخلی و بین‌المللی مؤسسه سازنده و از سوی برخی دوستداران سریال‌های قرآنی و قصص انبیا^(ع) در بخش خصوصی تأمین شده است. بنابراین، بودجه دولتی یا بودجه نهادها به هیچ‌وجه در تولید این سریال دخالتی ندارد.» در این سریال علاوه بر حضرت یحیی^(ع)، گوشه‌هایی از زندگانی پدر ایشان، حضرت زکریا^(ع)، در کنار حضور حضرت عیسی^(ع) و مادر گرامی ایشان، مریم مقدس^(ص)، به تصویر کشیده می‌شود.

پخش سریال مشترک ایران وسوریه در باره داعش

مجموعه تلویزیونی «حبیب»، محصول مشترک ایران و سوریه، با روایتی از مدافعان حرم و نبرد با داعش از ۳۰ بهمن از شبکه ۲ سیما پخش می‌شود. به گزارش ایسنا، سریال «حبیب» اثر کارگردان سوری و محصول مشترک ایران و سوریه، با روایتی از مدافعان حرم و نبرد با داعش از ۳۰ بهمن از شبکه ۲ سیما پخش می‌شود. به گزارش ایسنا، سریال «حبیب» اثر کارگردان سوری و محصول مشترک ایران و سوریه، با روایتی از مدافعان حرم و نبرد با داعش از ۳۰ بهمن از شبکه ۲ سیما پخش می‌شود. به گزارش ایسنا، سریال «حبیب» اثر کارگردان سوری و محصول مشترک ایران و سوریه، با روایتی از مدافعان حرم و نبرد با داعش از ۳۰ بهمن از شبکه ۲ سیما پخش می‌شود.

آغاز پخش سریال «رهایم کن» در شبکه خانگی

اولین قسمت سریال «رهایم کن» به کارگردانی شهرام شاه‌حسینی، جمعه ۲۸ بهمن در شبکه نمایش خانگی منتشر شد. در تازه‌ترین مجموعه کارگردان سریال «می‌خواهم زنده بمانم»، بازیگرانی مانند محسن تانابنده، هوتن شکیبا، هدی زین‌العابدین، مهدی حسینی‌نیا، بابک کریمی، مونا احمدی، مائده طهماسبی، شهرام قائدی، رابعه‌مدنی و همچنین آزاده صدیقی، حسن معجونی، یوسف تیموری و سام‌نوری ایفای نقش کرده‌اند. این سریال، جمعه‌ها ساعت ۸ صبح در فیلمو منتشر می‌شود.